

Hans Scholten

URBAN FUTURE

Iran

China

Het stedelijk landschap vormt de laatste jaren het belangrijkste aandachtsgebied van de Amsterdamse kunstenaar Hans Scholten. En steeds meer verschuift zijn belangstelling naar de niet-westerse stad en omgeving. Hij heeft inmiddels bezoeken gebracht aan uiteenlopende urbane gebieden zoals Shanghai, Beijing en Xian in China, Beiroet (Libanon) , Damascus in Syrië, Teheran, Shiraz en Isfahan in Iran, en São Paulo in Brazilië. Miljoenensteden met een rijk verleden, die vooral ook nu en in de toekomst een belangrijke ontwikkeling doormaken. Scholten heeft oog voor de politieke, culturele, historische en economische aspecten die de uiterlijke verschijning van deze steden bepalen. Maar met zijn foto's is zijn aandacht toch vooral gericht op de 'desoriënterende en anarchistische tendensen' die, zoals hij het zelf formuleert: '(in) deze steden fortunen van eigen regels en van systemen (worden) die nergens anders gelden.'

Vanuit zijn fascinatie voor de ingrepen waarmee de bewoners hun leefomgeving, de wijken en uiteindelijk hun hele stad vormgeven, ontrolt zich voor de toeschouwer de toekomst van het stedelijk landschap. Deze wordt met name bepaald door de manier waarop mensen die er leven met hun omgeving omgaan. Hoe zij, vaak binnen omstandigheden van ongestructureerdheid, onbepaaldheid, weinig of geen regelgeving en vaak geregeerd door (globale) economische ontwikkelingen, hun ruimte beleven, invullen en uitbreiden. Scholten: 'ik kijk hierbij naar de overlevingsdrang die de mensen eigen is. Het hebben van werk, geborgenheid, leefbaarheid en veiligheid zijn belangrijke drijfveren en die uit zich in het beeld van een stad.'

Scholten blijkt hierbij niet zozeer geïnteresseerd in de unieke verschijningsvormen van de individuele steden. Juist ontwikkelingen die globaal van kracht zijn en hun beslag krijgen in de stedelijke groei en afbraak in verschillende gebieden van de wereld fascineren hem. Niet de geordende stadsplanning in ons deel van de wereld laat hij zien, maar juist de ongeordende, weinig planmatige en daardoor des te menselijkere invulling van het stedelijke landschap. Menselijker? Opvallend is juist hoe weinig mensvriendelijk de beelden ogen. De leefomgevingen zijn eerder gesloten dan open. Er schuilt iets beangstigends in de getoonde beelden. De passanten en bewoners die we er soms te zien krijgen lijken er eerder verdwaald, dan dat ze er werkelijk deel van uitmaken.

Wanneer dit de toekomst is die ons te wachten staat, zoals de titel *Urban Future* suggereert, dan is het vooral het verval van de steden die ons hier in het vooruitzicht wordt gesteld. Zelfs ondanks de grote bouwwoede die bijvoorbeeld in China zichtbaar is, is het verval en de chaos bijna tastbaar. De straten en woonwijken die Scholten ons in zijn fotografisch 'verslag' in uitgebalanceerde en fraaie grijs- en zwarttinten presenteert, ademen een sfeer van zowel anarchie als troosteloosheid. Ze lijken ver te staan van onze keurige maar misschien wat saaie stedelijke omgeving.... of toch niet zo ver wanneer we ons de recente gebeurtenissen in de Parijse banlieus voor de geest halen?

De foto's zijn per blok (er is een blok van zes, maar ook van negentig)

tentoongesteld, maar zijn ook los verkrijgbaar. Wel zal iedere foto gekoppeld blijven aan het raster waar het deel van uitmaakt, omdat de plek waar hij binnen de groep hoort op de achterzijde vermeld staat.

De fysieke verspreiding van de onderdelen, die feitelijk deel uitmaken van een nauwgezet gecomponeerd geheel, over verschillende collecties in uiteenlopende locaties, geeft voor de kunstenaar een extra lading aan de inhoud en draagt als het ware bij aan de wereldwijde reikwijdte die inherent is aan het werk.

'*Urban Future*' laat zich lezen als een plattegrond, een grauwe blauwdruk voor de stedelijke toekomst. '*Urban Future – Iran, China*' maakt deel uit van Scholtens onderzoek naar de tendensen in de hedendaagse stedelijkheid. De uitbreiding van dit project zal zijn weerslag vinden in toekomstig werk uit o.a. Syrië, Armenië, Brazilië en Nigeria.

Dit project kwam mede tot stand met steun van het Fonds BKVB .
Met dank aan Heartbeat Iran, Rietveld Academie, Amsterdam